

Силабус курсу Управління ризиками

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність – F3 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма «Управління проєктами»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., професор Дзюбановська Наталія Володимирівна

Контактна інформація

n.dziubanovska@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління ризиками» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо виявлення, аналізу, оцінювання та мінімізації ризиків у процесі планування, розроблення й реалізації ІТ-проєктів. Дисципліна спрямована на оволодіння сучасними підходами, методами та інструментами управління ризиками в умовах невизначеності, обмежених ресурсів і динамічного розвитку інформаційних технологій.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні навчитися ідентифікувати потенційні ризики в життєвому циклі програмних продуктів, здійснювати їх кількісну та якісну оцінку, розробляти стратегії реагування й моніторингу, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення успішного досягнення цілей ІТ-проєктів.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Теоретичні основи управління ризиками проєктів	Розширити знання про сутність, природу та класифікацію ризиків у проєктній діяльності; ознайомити з основними теоретичними підходами та концепціями ризик-менеджменту; сформулювати розуміння взаємозв'язку між ризиком, невизначеністю та ефективністю управлінських рішень; розвинути здатність усвідомлювати роль управління ризиками в забезпеченні успішності та сталості проєктів.	Поточне опитування та тестування
4 / 2	2. Планування управління ризиками	Ознайомити з процесом розроблення плану управління ризиками; сформулювати вміння визначати етапи, зміст і структуру плану; розвинути навички формування політики управління ризиками та розподілу відповідальності між учасниками команди;	Поточне опитування, тестування, задачі

		розширити знання про інтеграцію ризик-менеджменту в загальну систему управління проектом.	
6 / 2	3. Ідентифікація ризиків	Сформувати розуміння процесу виявлення потенційних ризиків; ознайомити з сучасними методами ідентифікації ризиків, такими як SWOT-аналіз, експертні оцінки, мозковий штурм; розвинути вміння формувати реєстр ризиків і класифікувати їх за джерелами, типами та рівнями впливу; розширити компетентність у визначенні причин виникнення ризиків у різних сферах проектної діяльності.	Поточне опитування, тестування, задачі
4 / 2	4. Якісний аналіз ризиків	Розвинути вміння оцінювати вірогідність настання ризикових подій і ступінь їх впливу на параметри проекту; сформувати здатність користуватися матрицями пріоритетності ризиків; ознайомити з методами визначення критичних ризиків; розвинути навички аналітичного мислення для подальшого кількісного аналізу та планування реагування.	Поточне опитування, тестування, задачі
4 / 2	5. Кількісний аналіз ризиків	Ознайомити з математичними та статистичними методами оцінки ризиків; сформувати вміння застосовувати аналіз чутливості, моделювання Монте-Карло, побудову дерева рішень; розвинути навички кількісного оцінювання можливих втрат чи вигод; розширити знання щодо використання результатів аналізу для прийняття ефективних управлінських рішень.	Поточне опитування, тестування, задачі
6 / 2	6. Планування реагування на ризики в управлінні проектами	Сформувати знання про основні стратегії реагування на ризики – уникнення, передача, пом'якшення, прийняття; розвинути вміння розробляти конкретні заходи реагування на негативні та позитивні ризики; ознайомити з принципами інтеграції планів реагування у загальний план проекту; розширити здатність прогнозувати наслідки реалізації ризикових подій.	Поточне опитування, тестування, задачі
6 / 2	7. Моніторинг і контроль ризиків у проектах	Сформувати розуміння важливості постійного спостереження за ризиками протягом життєвого циклу проекту; ознайомити з методами аналізу ефективності реагування; розвинути навички ведення реєстру ризиків і формування звітності; розширити компетентність у прийнятті коригувальних рішень і забезпеченні проактивного	Поточне опитування, тестування, задачі

Літературні джерела

1. Верес О.М. Управління ризиками в проектній діяльності [Електронний ресурс] / О.М. Верес, А.В. Катренко, І.В. Пішняк, В.М. Чаплига. Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/8638/1/04.pdf>.
2. Project Management Body of Knowledge (PMBOK): 6 ed. USA: PMI, 2017. 726 p.
3. Стандарт з управління проектами та Настанова до зводу знань з управління проектами (Настанова PMBOK): Сьоме видання. USA: PMI, 2021. 370 с.
4. Hillson, D., Simon, P. Practical project risk management: The ATOM methodology (3rd ed.). Management Concepts Press, 2020. 384 p.
5. IT Project Management [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.smartsheet.com/content-center/best-practices/project-management/project-management-guide/project-management-IT>.
6. Strength, Weakness, Opportunity, and Threat (SWOT) Analysis [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.investopedia.com/terms/s/swot.asp>.
7. How to Do a SWOT Analysis for Your Small Business (with Examples) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.wordstream.com/blog/ws/2017/12/20/swot-analysis>.
8. Губарева, І. О., Марущенко, О. О., Косс, А. В. Стан і тенденції досліджень з управління проектними ризиками. Бізнес Інформ, 2023. №9, С. 255-262.
9. Губарева І. О., Трушкіна Н. В. Процес управління ризиками в ІТ-проектах. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, вересень 2023. № 30(58). С. 84–88.
10. Грабіна, К. В., & Шендрик, В. В. Метод управління ризиками ІТ-проектів з врахуванням загроз та можливостей. Управління розвитком складних систем, 2023. №55, С. 18-28.
11. Пріщенко, А. Невизначеність та ризик: взаємозв'язок, взаємозалежність та дисбаланси при прийнятті рішень. Науковий вісник Полісся, 2023. №2 (27), С. 161-179.
12. Воловельська І. В., Гайдуков Б. Становлення системи управління ризиками у світі та Україні. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2023. № 81-82. С. 123-128.
13. Храпкін, О., Кіндрат, О., Чопей, Р. Управління проектами в ІТ-галузі: методики, інструменти та керування ризиками. Економіка та суспільство, 2023, №55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-110>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять. Кожен здобувач має отримати 2-3 оцінки	Модульний контроль проводиться на 5-му практичному занятті. Контрольна робота складається з 20 тестів (по 2 бали за тест – макс. 40 балів) і задачі – макс. 60 балів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань на тренінгу	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за виконання завдань самостійної роботи

Критерії поточного оцінювання:

90–100 балів – студент повністю та своєчасно виконує всі види навчальної діяльності, активно бере участь в обговореннях, виявляє ініціативність, наводить аргументовані відповіді та демонструє високий рівень знань.

75–89 балів – студент виконує всі завдання, але допускає окремі неточності у відповідях чи поясненнях; бере участь в обговореннях, однак інколи потребує додаткових уточнень.

60–74 бали – студент виконує більшість завдань, але з помилками; відповіді неповні або поверхневі, участь в обговореннях є пасивною.

1–59 балів – студент виконує завдання частково або із значними помилками, не бере участі в обговореннях, не вміє пояснити свої відповіді чи рішення завдань.

Загальна оцінка за поточну роботу визначається як середнє арифметичне з усіх отриманих оцінок.

Критерії оцінювання модульного контролю:

90–100 балів – студент дав повні й правильні відповіді на всі завдання тестової та практичної частини; продемонстрував глибокі теоретичні знання, уміє аргументувати свої висновки та застосовувати знання для розв'язування практичних ситуацій.

75–89 балів – студент правильно виконав більшість завдань, але допустив окремі несуттєві помилки; володіє теоретичним матеріалом, проте не завжди може достатньо обґрунтувати відповіді чи приклади.

60–74 бали – студент виконав лише частину завдань або зробив суттєві помилки; знання неповні, фрагментарні, відсутні належні аргументи та приклади; спостерігаються труднощі із застосуванням знань у практичних завданнях.

1–59 балів – студент виконав завдання частково або з грубими помилками; не володіє базовими теоретичними положеннями, не може пояснити власні відповіді та зробити обґрунтовані висновки.

Загальна оцінка за модульний контроль визначається як сума балів за тестові, теоретичні та практичні завдання за встановленою викладачем шкалою.

Критерії оцінювання тренінгу:

90–100 балів – студент повністю виконав завдання (виконав завдання в повному обсязі, навів необхідні обґрунтування та висновки).

75–89 балів – студент повністю виконав завдання, але при розв'язуванні допустив незначні помилки.

60–74 бали – студент виконав завдання, але не може самостійно зробити відповідні обґрунтування отриманих результатів, не може зробити правильних висновків.

1–59 балів – студент виконав завдання частково або із суттєвими помилками, не знає відповідей на теоретичні питання, не вміє пояснити розв’язування виконаних ним практичних завдань, не може зробити жодних висновків при виконанні завдання.

Загальна оцінка студента за роботу під час тренінгу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань на тренінгу.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи:

90–100 балів – усі завдання виконано вірно, наведено теоретичне обґрунтування розв’язків, наведено висновки щодо отриманих результатів обчислень.

75–89 балів – усі завдання виконано, допускаються незначні помилки при розв’язанні практичних завдань, недостатньо обґрунтовані результати обчислень.

60–74 бали – завдання виконані із помилками або лише частково виконані завдання.

1–59 балів – обсяг виконання завдань низький, припускається значних помилок у розрахунках при розв’язанні практичних завдань роботи; відсутнє обґрунтування результатів обчислень.

Загальна оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне усіх оцінок, отриманих під час оцінювання результатів самостійної роботи студентів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов’язковим повторним курсом